

درس ۱

آفریدگار زیبایی

۱- جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کن.

نیلی - نشاند - کاج - صورتی - سیب - پراکند،

دستی به شاخه‌های درختان هلو، بادام، و درختان دیگر برد و بر آنها

گردنبندهایی از گل‌های آویخت. در جنگل با رنگ گودال‌های

کوچک و بزرگ درست کرد و در اطراف این گودال‌ها گل‌های نرگس و بنفشه را

..... درخت به همان رنگ باقی ماند. روی سیم‌های برق دسته‌دسته

پرستوهای مهاجر

۲- هر کدام از کلمه‌های زیر را به تصویر مناسب آن وصل کن.

درختان

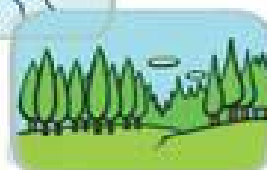
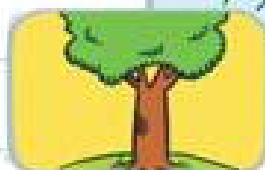
سر سبز

تناور

استوار

بیکران

۳- کلمه‌های به هم ریخته را مرتب کن و جمله بنویس.

رنگ / طلایی / درآورد / مزارع / زرد / به / را

مردم / دریغ / نمی‌نند / از / است / یکی / آن‌ها / را

باران / جلا / درختان / قطره‌های / را / برگ‌های / کاج / داده است

۴- کلمه‌های هم‌معنی را هم‌رنگ کن و کنار هم بنویس.

	برکه	آهسته	سرانجام	شروع
	عاقبت	آغاز	آرام	آبگیر

۵- املاي درست هر کلمه را بنویس.

یخ براغ

سرو و سنوبر

رنگ ارقوانی

شگفت‌انگیز

نقاشان چیردست

نظر جوشیار

ز - و - ش - ت - ا -

ا	ر	ج	ا	ه	م	ا
ط	ج	ع	س	ل	س	س
ر	ا	پ	ر	م	ه	ر
ا	ن	ن	ا	خ	ی	ا
ف	و	ا	س	ر	ک	غ
ش	ر	ب	ض	خ	ی	م

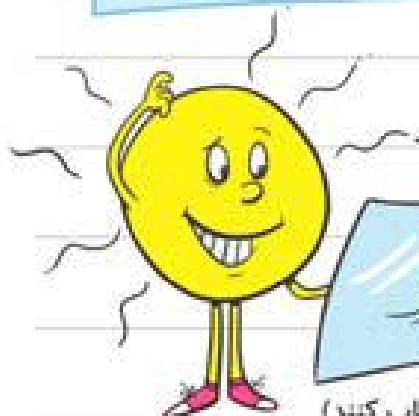
● یَک... ار ● س... ارع ● ت... ویر ● ق... ره

۱۰- دو تصویر بالا را مقایسه کن، تفاوت آن‌ها را در یک بند بنویس و کلمه‌های زیر را در آن به کار ببر.

طبیعت - فصل - آفریدگار - درختان - گلگون - شاخسار

۱۱- کلمه‌ی مناسب را از داخل کمانک انتخاب کن و در جای خالی بنویس.

بعضی از درختان را با رنگ زرد لیمویی (نشانید - پوشانید)

آیا می‌توان تابلویی زیباتر از این ؟ (ساخت - سازد)

بهار با خود گفت: خورشید به این تابلو نگاه کند. (گذاشت - بگذارد)

تصمیم گرفتند خورشید جهان‌افروز را به داوری (انتخاب کردند - انتخاب کنند)

۱۲- دو جمله را بخوان، به یک جمله تبدیل کن و بنویس. (مانند نمونه)

^{۹۵}
مثال خورشید جهان‌افروز است. خورشید ابرهای خاکستری را کنار زد.

خورشید جهان‌افروز. ابرهای خاکستری را کنار زد.

زمستان سرد و یخ‌بندان است. زمستان بر تن کوه‌ها و دشت‌ها لباس سفید پوشاند.

تابستان دشت‌ها را از خوشه‌های طلایی‌رنگ گندم پوشاند. تابستان گرم و سوزان است.

۱۳ - نمودارهای زیر را کامل کن.

۱۴ - به جمله‌های موضوع دقت کن. موضوع کلی و موضوع کوچک‌تر آن را بنویس.

۱ بهار اولین فصل سال است.

موضوع کلی: موضوع کوچک‌تر:

۲ خورشید گرمابخش زمین است.

موضوع کلی: موضوع کوچک‌تر:

۱۵ - جمع کلمه‌های داده‌شده را بنویس و با هر کدام جمله بساز.

پرنده:

دانه:

هنرمند:

درخت:

۱۶ - کلمه‌های زیر را بخوان و آن‌ها را به ترتیب حروف الفبا بنویس.

شروع - زینت - خوشه‌ها - مهاجر - ضخیم - قشر - تشخیص - نظاره - آفرینش - هنرمند - سطح

۱۷ - جمله‌های زیر را بخوان. سپس معنی هر کدام را بنویس.

خرگوش را میان جنگل و غوک را در برکه نشاند.

آن‌ها با هم به گفت‌وگو پرداختند.

کنار جنگل را با بوته‌های انبوه تمشک زینت داد.

شاخه‌ها تاب نیاوردند و به سوی زمین خم شدند.

۱۸ - واژه‌های هم‌خانواده را هم‌رنگ کن.

مسطح

اطراف

منظره

مهاجر

بخشنده

نظاره

هجرت

پوشانید

سطح

طرف

پوشش

نقاش

بخشش

نقش

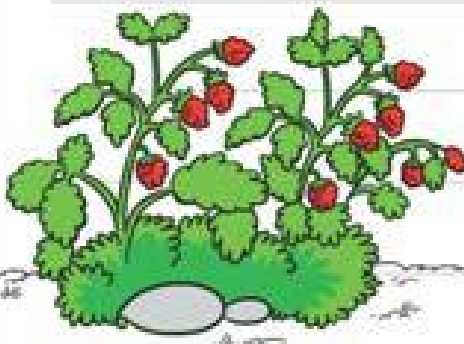
۱۹ - هر یک از جمله‌ها را به دلخواه کامل کن و بنویس.

اگر بهار بودم

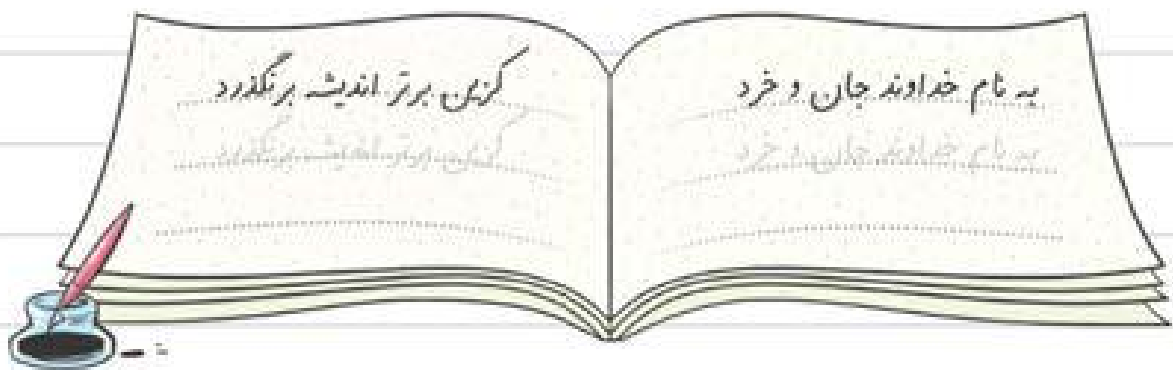
اگر جنگل بودم

اگر برف بودم

اگر دریا بودم

۲۰ - خوش خط و زیبا بنویس.

کزین برتر اندیش برنگذرد

به نام خداوند جان و خرد

درس ۲

کوچ پرستوها

۱- جمله‌ی زیر را بخوان و با توجه به کلمه‌ی داده‌شده آن را تغییر بده و بنویس.

مثال ۹۵ چه کسی قدرت راه‌یابی و پی‌مودن این راه طولانی را به پرستوها داده است؟

چه کسی قدرت راه‌یابی و طی کردن این راه طولانی را به پرستوها داده است؟ (طی کردن)

(مسیر)

(توان)

(دراز)

۲- قطعات جورچین را مرتب کن. سپس جمله‌ی روی آن را بخوان و بنویس.

۳- با حروف در هم ریخته، کلمه بساز و بنویس.

م - ت - ج - ب : س - د - و - آ - گ - ی :
ل - ش - غ - م - و : گ - ب - ز - ا - ت - ش :

۴- جمله‌های زیر را بخوان و با توجه به معنی آن، کلمه‌ی درست را انتخاب کن.

• موشکا، بی‌بی را خیلی دوست داشت و از (غصه - قصه) خوردن او غمگین بود.

• شیر (برخواست - برخاست) و خودش را تکان داد.

• معلم از دانش‌آموزان پرسید: «اوقات (فراغت - فراقت) خود را چگونه سپری می‌کنید؟»

۵- جمله‌های سمت راست را بخوان و شکل درست آن‌ها را در سمت چپ بنویس.

• پرستوها باید بکوشند لانه‌ای برای خود می‌سازند.

• هر پرستو چهار تا شش تخم سفید می‌گذارند.

• آن‌ها به ناچار باید به جاهای معتدل‌تری کوچ می‌کنند.

• بعضی از آن‌ها، سال‌های پی‌درپی کوچ کرده‌ام.

۶- در هر گروه یک کلمه با بقیه ناهماهنگ است، آن را مشخص کن.

• ستاره - ابر - ماه - خورشید • ثانیه - ساعت - زمان - دقیقه

• عقاب - پرستو - قرقی - شاهین

۷- هر جفت از واژه‌های زیر را در یک جمله به کار ببر.

• ساختن و پرداختن:

• جنب و جوش:

• جست‌وجو:

• جست‌وخیز:

۸- هم معنی کلمه‌هایی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است را در جاهای خالی بنویس.

در اوایل (.....) بهار هوا لطیف و دل‌نشین می‌شود.

پس از سپری شدن (.....) زمان طولانی و پیمودن راهی دراز، پرستوها بدون آن‌که اشتباه کنند، دوباره به لانه‌ی

پیشین (.....) خود بازمی‌گردند.

جوجه‌ها به دنبال پدر و مادر پرواز می‌کنند و راه و رسم (.....) زندگی را از آن‌ها می‌آموزند.

یک روز صبح که از خواب برمی‌خیزیم (.....) از پرستوها نشانی نمی‌بینیم.

۹- جدول را کامل کن.

۱	در زمستان می‌بارد.	۱ ← ب
۲	یکی از فصل‌های سال است.	۲ ← ب
۳	نام یکی از گل‌های بهاری است.	۳ ← ب
۴	از آثار «سعدی» شاعر بزرگ ایرانی است.	۴ ← ب
۵	نگهداری و پرورش گیاهان.	۵ ← ب
۶	یکی از شهرهای جنوب ایران است.	۶ ← ب

۱۰- در جمله‌های زیر، نشانه‌ی ویرگول را به کار ببر.

پرستوها این پرندگان مهربان و دوست‌داشتنی از سفر دور و دراز خود بازمی‌گردند.

وقتی جوجه‌ها از تخم بیرون آمدند پدر و مادر با حشراتی که شکار می‌کنند به آن‌ها غذا می‌دهند.

این همه شگفتی زیبایی و دانایی را چه کسی در پرستوهای کوچک نهاده است؟

۱۱- عبارت‌های به هم ریخته‌ی زیر یک داستان است. آن‌ها را به ترتیب شماره‌گذاری کن و اصل داستان را

یک‌بار دیگر بنویس و بخوان.

او در روستایی نزدیک بخارا به دنیا آمد.

ابوعلی سینا، پزشک و ستاره‌شناس معروف ایرانی است.

کتاب‌های قانون و شفا از نوشته‌های اوست.

یکی از نیاکانش «سینا» نام داشت.

در پنجاه و هشت سالگی در اثر بیماری قلنج از دنیا رفت.

به همین سبب به این سینا معروف شد.

۱۲- این بند را از حالت گفتاری به نوشتاری تبدیل کن.

موش کوچولو از خواب بیدار میشه، صبحونه می‌خوره، منتظر می‌مونه تا مادرش بیاد.

اونا می‌خوان به دیدن فیل مهربون برن. مادر میگه: «می‌دونم فیل مهربون از دیدن ما خوشحال میشه».

۱۳- عبارت‌های زیر را بخوان و معنی هر یک از آن‌ها را بنویس.

دشت‌ها جامه‌ی سبز می‌پوشند.

پرستوها بی‌پروا خود را به آتش زدند تا جوجه‌ها را نجات دهند.

پرنده‌گان شکاری با چنگال‌های نیرومند خود، پرستوها را می‌ربایند.

۱۴- ضرب المثلی بنویس که در آن از کلمه‌ی مار و پونه استفاده شود.

۲

۱۵- گفت‌وگوی پرستو و کبوتر را بخوان، سپس علامت‌های نگارشی [؟، !، ،] را در جاهای خالی بگذار.

پرستو و کبوتر به گفت‌وگوی مهمی مشغول بودند — کبوتر پرسید — پرستو جان — تا کی باید از این جا بروید

— پرستو گفت — آغاز پاییز که هوا رو به سردی می‌رود — به ناچار — باید به جاهای معتدل‌تری کوچ کنیم

— کبوتر پرسید — چه مدت در راه هستید — پرستو گفت — تقریباً دو ماه در راه هستیم — کبوتر کمی

به فکر فرو رفت و با خود گفت — چه دنیای شگفت‌انگیزی — این همه شگفتی را چه کسی در پرستوها نهاده

است —

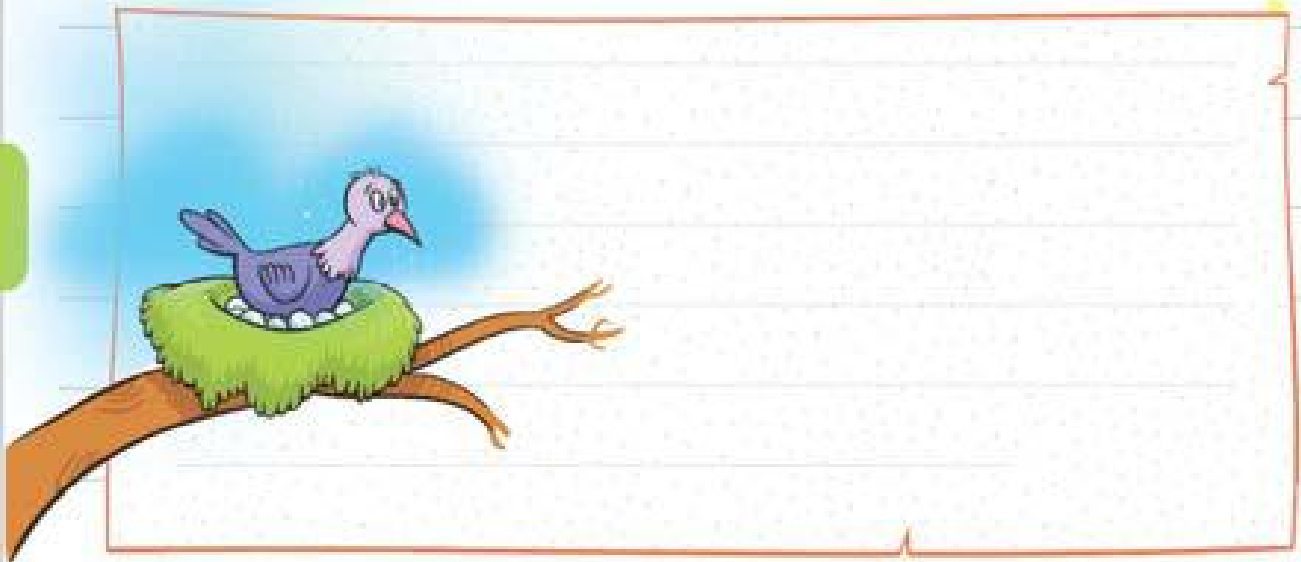
۱۶- هم‌خانواده‌ی کلمه‌های زیر را بنویس.

اعتدال:	لطیف:
مجموع:	ناظر:
طویل:	شغل:
سفر:	مغرور:

۱۷- با توجه به معنی هر کلمه، املاي صحیح آن را پیدا کن و به آن وصل کن.

● سوال	● پرسش
● سوال	● نیرومند
● قوی	● جهان
● غوی	● عالم
● حالا	● اکنون
● حالا	● عالم

۱۸- برای تصویر زیر یک بند ادبی و توصیفی بنویس و آن را نشانه گذاری کن.

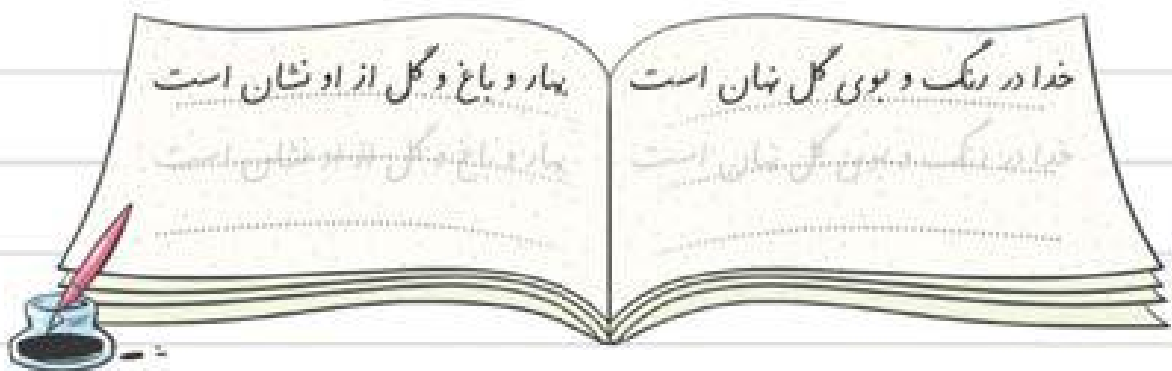

۱۹- کلمه‌های زیر را با نشانه‌های مناسب کامل کن و بخوان.

اعترا - م - ال - مگین

خر - و مش - سحر خید - می گ - ارند

۲۰- خوش خط و زیبا بنویس.

خودارزیابی شماره ۱

۱- شعر «خدا، از کیست؟

الف) اسانه شعبان نژاد ☐ ب) پروین دولت آبادی ☐

ج) شکوه قاسم نیا ☐ د) اسدالله شعبانی ☐

۲- کدام کلمه ها مخالف هم هستند؟

الف) پاکی و نیکی ☐ ب) کوچک و بزرگی ☐

ج) ساختن و پرداختن ☐ د) دور و دراز ☐

۳- کدام ترکیب با بقیه فرق دارد؟

الف) لانه ی پرنده ☐ ب) دشت های وسیع ☐

ج) خورشید تابان ☐ د) تابستان گرم ☐

۴- کدام کلمه از نظر املايي نادرست است؟

الف) انبوه ☐ ب) بکوشند ☐

ج) تغییرات ☐ د) به گذار ☐

۵- بیت «نماز صبحگاهت را شنیدم تو را دیدم، خدایت را ندیدم، چند جمله دارد؟

الف) دو ☐ ب) سه ☐

ج) یک ☐ د) چهار ☐

۶- «جهان افروز، ویژگی کدام کلمه است؟

الف) دشت ☐ ب) جنگل ☐

ج) دریا ☐ د) خورشید ☐

۷- در جای خالی کدام کلمه قرار می‌گیرد؟

دنیاایی که در آن زندگی می‌کنیم، شگفتی‌های فراوانی دارد.

الف) نو ☐

ب) شما ☐

ج) ما ☐

د) آن‌ها ☐

۸- لطافت، جمع کدام کلمه است؟

الف) لطیف ☐

ب) تلطیف ☐

ج) ملتفت ☐

د) الطاف ☐

۹- خواندن و نوشتن کدام کلمه‌ها با هم تفاوت دارند؟

الف) ضعیف ☐

ب) حتی ☐

ج) حتماً ☐

د) گزینه‌های «ب» و «ج» ☐

۱۰- این جمله با کدام واژه کامل می‌شود؟

«دشت را از خوشه‌های طلایی‌رنگ گندم»

الف) نشاند ☐

ب) افشاند ☐

ج) پوشاند ☐

د) ستاند ☐